

Հավելված 2
Արդարադատության ակադեմիայի
կառավարման խորհրդի 2017 թվականի
սեպտեմբերի 29-ի թիվ ԿԽ-005/17/2 որոշման

ՈՍՈՒՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԴԱՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն ուսուցման ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է դատական ծառայողների (այսուհետ՝ Ծառայող) 2018թ. վերապատրաստման կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ուսումնառության ժամաքանակը և ժամկետները, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսերի համառոտ նկարագիրը:

2. Ծրագիրը մշակվել է Արդարադատության ակադեմիայի կողմից «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի հիման վրա:

3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է Ծառայողի մասնագիտական գիտելիքների և հմտությունների շարունակական կատարելագործմանը հետևյալ ոլորտներում. քաղաքացիական, քրեական և վարչական գործերով ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումներ, դատական ծառայություն, քաղաքացիական, քրեական և վարչական դատավարություն, քրեական իրավունք, ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի որոշումների կիրառման առանձնահատկություններ, հաշտարարության ինստիտուտի հիմնախնդիրներ, տնտեսական մրցակցության պաշտպանության ոլորտ, «Դատական համակարգ» ծրագիր և համակարգչային հմտություններ, բյուջետային գործընթաց, ֆինանսական միջոցների պլանավորում, դատական գործավարություն և վիճակագրություն, ֆեմիդա համակարգչային ծրագիր, աշխատանքային իրավունք, կառավարման հմտություններ, հաշվապահական հաշվառման և գնումների իրականացման հիմնահարցեր, արխիվային գործ:

4. Ծրագիրն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով՝ Ծրագրում նշված խմբերի համար նախատեսված դասընթացների մոդուլների հիման վրա:

5. Վերապատրաստման ժամաքանակը իրավաբանական մասնագիտական գործառույթներ իրականացնող դատական ծառայողների համար նախատեսվում է 30, ղեկավար պաշտոն զբաղեցնող դատական ծառայողների՝ համար՝ 26, ծրագրի 6-8 կետերում նշված մասնագիտական գործառույթ իրականացնող դատական ծառայողների համար՝ 16, դատական նիստերի քարտուղարների համար՝ 12, իսկ Դատական դեպարտամենտի ստորաբաժանումների այլ դատական ծառայողների համար՝ 6 ակադեմիական ժամ:

6. Յուրաքանչյուր խմբի վերապատրաստումն ավարտվում է վերապատրաստման արդյունքների գնահատմամբ: Գնահատումն իրականացվում է տվյալ խմբի դասընթացներին հաջորդող առաջին օրը՝ բանավոր եղանակով, միասնական քննությամբ:

7. Վերապատրաստման ժամանակացույց է սահմանվում 2018 թվականի փետրվար-մայիս ամիսները:

II. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՑԱՆԿ

¹ Դատական դեպարտամենտի ղեկավար պաշտոնյաներ, առանձնացված և կառուցվածքային ստորաբաժանումների, ծառայությունների ղեկավարներ, բաժնի պետեր, գրասենյակի պետեր:

1. Քրեական գործեր քննող դատավորների օգնականների, ավագ օգնականների, խորհրդականների և քրեաիրավական ոլորտում մասնագիտացած դատական այլ ծառայողների վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	JS-Q-001-18	Քրեական գործերով ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումների կիրառման արդի հարցեր	8
2.	JS-Q-022-18	ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր	8
3.	JS-Q-035-18	ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցեր	8
4.	JS-Q-055-18	ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի որոշումների կիրառման առանձնահատկությունները	6

2. Քաղաքացիական գործեր քննող դատավորների օգնականների, ավագ օգնականների, խորհրդականների և քաղաքացիաիրավական ոլորտում մասնագիտացած դատական այլ ծառայողների վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
5.	JS-C-012-18	ՀՀ քաղաքացիական դատավարության արդի հարցեր	8
6.	JS-C-015-18	Քաղաքացիական գործերով ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումների կիրառման արդի հարցեր	8
7.	JS-C-033-18	Հաշտարարության ինստիտուտի հիմնախնդիրներ	8
8.	JS-C-034-18	ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի որոշումների կիրառման առանձնահատկությունները	6

3. Վարչական գործեր քննող դատավորների օգնականների, ավագ օգնականների, խորհրդականների և վարչաիրավական ոլորտում մասնագիտացած դատական այլ ծառայողների վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
9.	JS-A-001-18	Վարչական գործերով ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումների կիրառման արդի հարցեր	8
10.	JS-A-008-18	ՀՀ վարչական դատավարության արդի հարցեր	8
11.	JS-A-017-18	ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի որոշումների կիրառման առանձնահատկությունները	6
12.	JS-A-018-18	Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության ոլորտի արդի հարցեր	8

4. Ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնող դատական ծառայողների (դատական դեպարտամենտի ղեկավար պաշտոնյաներ, առանձնացված և կառուցվածքային ստորաբաժանումների, ծառայությունների ղեկավարներ, բաժնի պետեր) վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
13.	JS-J-011-18	Դատական ծառայության հիմնահարցեր	6
14.	JS-C-008-18	ՀՀ աշխատանքային իրավունքի արդի հարցեր	10
15.	JS-G-019-18	Կառավարման հմտություններ	10

5. Գրասենյակի պետերի վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
16.	JS-J-011-18	Դատական ծառայության հիմնահարցեր	6
17.	JS-G-011-18	Դատական գործավարություն և վիճակագրություն	10
18.	JS-G-019-18	Կառավարման հմտություններ	10

6. Գրասենյակի ավագ մասնագետների, մասնագետների, կրտսեր մասնագետների, ինչպես նաև գործավարների վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
19.	JS-G-011-18	Դատական գործավարություն և վիճակագրություն	8
20.	JS-G-025-18	«Դատական համակարգ» ծրագրի և համակարգչային հմտությունների կատարելագործում	8

7. Գլխավոր հաշվապահների, հաշվապահների, գնումների մասնագետների և ֆինանսա-բյուջետային վարչության, ներքին աուդիտի վարչության, հաշվապահական հաշվառման և ֆինանսական վարչության, նյութա-տեխնիկական վարչության ծառայողների վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
21.	JS-G-012-18	Հաշվապահական հաշվառման և գնումների իրականացման հիմնահարցեր	6
22.	JS-G-026-18	Բյուջետային գործընթաց, ֆինանսական միջոցների պլանավորման հմտություններ	10

8. ՀՀ դատական արխիվի աշխատակիցների, ինչպես նաև արխիվապահների վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
23.	JS-J-011-18	Դատական ծառայության հիմնահարցեր	6
24.	JS-G-013-18	Արխիվային գործի հիմնահարցեր	10

9. Դատական նիստերի քարտուղարների վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
25.	JS-J-011-18	Դատական ծառայության հիմնահարցեր	6
26.	JS-G-020-18	Ֆեմիդա համակարգչային ծրագիր	6

10. Դատական դեպարտամենտի ստորաբաժանումների այլ դատական ծառայողների վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
27.	JS-J-011-17	Դատական ծառայության հիմնահարցեր	6

III. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐԻ) ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

1. JS-Q-001-18. Քրեական գործերով ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումների կիրառման արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է ՄԻԵԴ նոր իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝ քրեական իրավունքի և դատավարության ոլորտում Եվրոպական կոնվենցիայով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ արդի նախադեպային իրավունքը և ՀՀ նկատմամբ դրա կիրառման հարցերը, այդ թվում՝

- խոսքի ազատության և ազգային անվտանգության ապահովման հիմնախնդիրը,
- անձի ազատության և անձեռնմխելիության իրավունքը,
- մասնավոր կյանքի անձեռնմխելիության իրավունքը,
- արդար դատաքննության իրավունքների պաշտպանության, անթույլատրելի ապացույցների օգտագործման արգելքը:

Դասընթացը մասնավորապես ներառում է վերոհիշյալ հիմնահարցերի վերաբերյալ վերջին տարիների ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումները:

2. JS-Q-022-18. ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի նախագծում սահմանված իրավակարգավորումների էության և տրամաբանության վերաբերյալ գիտելիքներն ունկնդիրներին հաղորդելու, ինչպես նաև քրեական դատավարության ոլորտում նոր իրավական դիրքորոշումները մատուցելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- ՀՀ քրեական դատավարության ոլորտում նոր օրենսդրությունը,
- ՀՀ քրեական դատավարության առանձին ինստիտուտների վերաբերյալ ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները և դրանց կիրառման հիմնահարցերը,
- ՀՀ մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերի կիրառման գործնական հարցերը, այդ թվում նաև Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերի կիրառման առանձնահատկությունները,
- քրեական գործերով իրավական օգնության վերաբերյալ միջազգային փաստաթղթերի կիրառման առանձնահատկությունները,
- անչափահասների մասնակցությամբ վարույթի առանձնահատկությունները,
- մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության արդի հարցերը:

3. JS-Q-035-18. ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական իրավունքի ոլորտում իրականացված և իրականացվող բարեփոխումները, ինչպես նաև քրեական իրավունքի ոլորտում նոր իրավական դիրքորոշումներն ունկնդիրներին մատուցելու և դրանց կիրառման հմտությունները կատարելագործելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- քրեական նոր օրենսգրքի նախագծով նախատեսված, ինչպես նաև ընթացիկ փուլում առաջացող այլ հիմնախնդիրների լուծման ոլորտում օրենսդրական և իրավակիրառ փորձի ներկայացումը, դրանց զարգացման միտումները և հեռանկարները,
- ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների բովանդակությունը (այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերը, դրանց կիրառման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքները, ինչպես նաև դրանց ներպետական օրենսդրությունում կիրառելիության և Կամընտիր արձանագրությամբ հասանելի դարձած ընթացակարգերի հարցերը),

- հանցավոր արարքների ճշգրիտ որակման հիմնահարցերը (այդ թվում՝ թրաֆիքինգի կամ շահագործման որակում, թրաֆիքինգի կամ շահագործման վերհանման հիմնախնդիրներ, աշխատանքային թրաֆիքինգ և սեռական շահագործում, ընտանեկան բռնություններ, աշխատանքային հարաբերություններ, սոցիալական ծանր վիճակում գտնվող ընտանիքներ, մարմնավաճառությամբ զբաղվող անձինք, այդ թվում՝ երեխաներ, մուրացկան երեխաներ, հատուկ հաստատություններում սովորող երեխաներ), և դրանց լուծման ոլորտում օրենսդրական և իրավակիրառ փորձը,
- համաչափ, կանխարգելիչ և արդյունավետ պատիժ նշանակելու հարցերը:

4. JS-Q-055-18. ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի որոշումների կիրառման առանձնահատկությունները

Դասընթացն անհրաժեշտ է դատական ծառայողների կողմից իրենց գործառույթների կատարման ընթացքում ծագող հարցերի վերաբերյալ ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի որոշումների վերաբերյալ գիտելիքների կատարելագործման համար:

Դասընթացը ներառում է ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի՝ դատական ծառայության համապատասխան բնագավառներին վերաբերող որոշումները և դրանց կիրառման հիմնահարցերը:

5. JS-C-012-18. ՀՀ քաղաքացիական դատավարության արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է քաղաքացիական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հարցերի վերաբերյալ ունկնդիրների գիտելիքները և հմտությունները կատարելագործելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- քաղաքացիական գործը դատաքննության նախապատրաստելու հիմնահարցերը,
- ապացուցման հիմնահարցերը,
- դատաքննության հիմնահարցերը,
- պետական տուրքի և դատական ծախսերի հաշվարկման ու գանձման առանձնահատկությունները,
- դատական հանձնարարությունների կատարման արդի հարցերը,
- քաղաքացիական դատավարությունում իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի շրջանակը,
- ՀՀ ընտանեկան և ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքերով նախատեսված իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման հիմնախնդիրները, ինչպես նաև հատուկ վարույթի այլ գործերի քննության ընթացքում (այդ թվում՝ երեխայի որդեգրման գործերի վարույթը) ծագող հարցերը.
- <<<< քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի նոր իրավակարգավորումները:

6. JS-C-015-18. Քաղաքացիական գործերով ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումների կիրառման արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է ՄԻԵԴ նոր իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու համար:

Դասընթացը ներառում է ՄԻԵԿ 6-րդ հոդվածով երաշխավորված արդար դատաքննության իրավունքի, ՄԻԵԿ 1-ին արձանագրության 1-ին հոդվածով երաշխավորված սեփականության իրավունքի, ինչպես նաև արդարացի բավարարման իրավունքի պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ արդի նախադեպային իրավունքը և դրա կիրառման հարցերը, այդ թվում՝

- արդար դատաքննության իրավունքի իրավական բնույթը,
- դատարանի իրավունքը,

- օրենքի հիման վրա ստեղծված անկախ տրիբունալի էությունը,
- անկողմնակալ տրիբունալի էությունը,
- ՄԻԵԿ 6-րդ հոդվածի վարույթային տարրերը՝ արդարացի լսումներ, մրցակցության սկզբունք, «Զենքերի» հավասարություն, հրապարակային քննություն, ողջամիտ ժամկետի սկզբունք,
- ՄԻԵԿ 1-ին արձանագրության 1-ին հոդվածի կառուցվածքը,
- ՄԻԵԿ 1-ին արձանագրության 1-ին հոդվածի կիրառման ոլորտը,
- ՄԻԵԿ 1-ին արձանագրության 1-ին հոդվածը՝ սոցիալական երաշխիքների ապահովման հարցում,
- ՄԻԵԿ 1-ին արձանագրության 1-ին հոդվածը՝ ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման ոլորտում,
- ՄԻԵԿ 1-ին արձանագրության 1-ին հոդվածը՝ մտավոր սեփականության ոլորտում,
- սեփականությունից զրկելը (ֆորմալ կամ փաստացի հարկադիր օտարումը),
- սեփականությունից զրկելու օրինականության պայմանները,
- պետական վերահսկողությունը սեփականության օգտագործման նկատմամբ և դրա պարտադիր պայմանները,
- գույքից անարգել օգտվելու իրավունքի խախտումը:
Դասընթացը մասնավորապես ներառում է վերոհիշյալ հիմնահարցերի վերաբերյալ վերջին տարիների ՄԻԵԿ իրավական դիրքորոշումները:

7. JS-C-033-18. Հաշտարարության ինստիտուտի հիմնախնդիրներ

Դասընթացն անհրաժեշտ է հաշտարարության ինստիտուտի ոլորտում առկա հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- հաշտարարության ինստիտուտի ընդհանուր բնութագիրը,
- հաշտարարության վերաբերյալ համաձայնությունն ու հայցի հարուցումը դատարան,
- հաշտարարություն և հաշտարարի նշանակումը, հաշտարարության հետ կապված ծախսերը,
- հաշտարարության շրջանակը, ժամկետները և ավարտը,
- արտադատարանական կարգով կնքված հաշտության համաձայնության հաստատումը:

8. JS-C-034-18. ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի որոշումների կիրառման առանձնահատկությունները

Առարկայական կուրսի համառոտ նկարագիրը տես 4-րդ կետի ներքո:

9. JS-A-001-18. Վարչական գործերով ՄԻԵԿ իրավական դիրքորոշումների կիրառման արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է ՄԻԵԿ նոր իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ ունկնդիրների գիտելիքները և դրանց կիրառման հմտությունները կատարելագործելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- վարչական մարմինների կողմից իրականացվող վարչարարության արդյունքում Եվրոպական կոնվենցիայով երաշխավորված իրավունքների (այդ թվում՝ արտահայտվելու ազատության իրավունքի, խոսքի ազատության և ազգային անվտանգության ապահովման հիմնախնդրի, սեփականության իրավունքի) խախտումները,
- արդար դատաքննության իրավունքի պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԿ արդի նախադեպային իրավունքը և դրա կիրառման հարցերը:

Դասընթացը մասնավորապես ներառում է վերոհիշյալ հիմնահարցերի վերաբերյալ վերջին տարիների ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումները:

10. JS-A-008-18. ՀՀ վարչական դատավարության արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է վարչական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հարցերի վերաբերյալ ունկնդիրների գիտելիքները և հմտությունները կատարելագործելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- գործը դատաքննության նախապատրաստման հիմնահարցերը,
- դատաքննության հիմնահարցերը,
- ապացուցման հիմնահարցերը,
- հայցի ապահովման հիմնահարցերը,
- վերաքննիչ և վճռաբեկ վարույթների, հատուկ վարույթի գործերի, այդ թվում՝ ընտրական վեճերի քննության ընթացքում ծագող արդի հարցերը:

11. JS-A-017-18. ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի որոշումների կիրառման առանձնահատկությունները

Առարկայական կուրսի համառոտ նկարագիրը տես 4-րդ կետի ներքո:

12. JS-A-018-18. Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության ոլորտի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է տնտեսական մրցակցության պաշտպանության ոլորտում առկա խնդիրների վերաբերյալ ունկնդիրների գիտելիքներն ընդլայնելու և հմտությունները կատարելագործելու համար:

Դասընթացը ներառում է տնտեսական մրցակցության պաշտպանության ոլորտի օրենսդրական կարգավորումը, տնտեսական մրցակցության հասկացությունն ու մրցակցության եղանակները, տնտեսական մրցակցության պաշտպանության օրենսդրության խախտման դեպքերի կապակցությամբ դատարան դիմելու կարգն ու վարույթի առանձնահատկությունները, վեճերի քննության ընթացքում ծագող այլ հարցեր:

13. JS-J-011-18. Դատական ծառայության հիմնահարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է դատական ծառայության հարցերի վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- դատական ծառայության նորմատիվ իրավական կարգավորումը,
- դատական ծառայողի վարքագծի կանոնները,
- կադրային քաղաքականության առանձնահատկությունները,
- դատական ծառայության համակարգում վարչարարությունը:

14. JS-C-008-18. ՀՀ աշխատանքային իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է աշխատանքային իրավունքում առկա հարցերի վերաբերյալ ունկնդիրների գիտելիքները և հմտությունները կատարելագործելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- աշխատանքային իրավահարաբերությունների ծագման և դադարման հիմնահարցերը,
- աշխատանքային իրավահարաբերությունների կողմերի իրավունքների պաշտպանության և պատասխանատվության հիմնահարցերը,
- աշխատանքային օրենսդրության պահպանման նկատմամբ հսկողության և վերահսկողության հարցերը,
- աշխատանքային պայմանագրերի տեսակները,

- աշխատանքային պայմանագրերի լուծման, լուծման կարգի առանձնահատկությունները,
- հայցային վաղեմության ինստիտուտի կիրառման առանձնահատկություններն աշխատանքային հարաբերություններում:

15. JS-G-019-18. Կառավարման հմտություններ

Դասընթացն անհրաժեշտ է կառավարման և առաջնորդության վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և դրանք կենսագործելու կարողությունների ու հմտությունների զարգացման համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- կառավարչական հմտություններն ու առաջնորդման ոճերը,
- արդյունավետ պլանավորումը,
- թիմի ձևավորումը և թիմային աշխատանքի կազմակերպումը:

16. JS-J-011-18. Դատական ծառայության հիմնահարցեր

Առարկայական կուրսի համառոտ նկարագիրը տես 13-րդ կետի ներքո:

17. JS-G-011-18. Դատական գործավարություն և վիճակագրություն

Դասընթացն անհրաժեշտ է դատական գործավարության և վիճակագրության հիմնարկայինների և ընթացակարգերի վերաբերյալ գիտելիքներ և հմտություններ հաղորդելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- դատական գործավարության հիմնական գործառնությունները և փաստաթղթաշրջանառության հիմունքները,
- դատական վիճակագրության իրականացումը, վիճակագրական տվյալների ստացման հմտությունները,
- <<Տեղեկատվության ազատության մասին>> ՀՀ օրենքի կիրառման գործնական հարցերը:

18. JS-G-019-18. Կառավարման հմտություններ

Առարկայական կուրսի համառոտ նկարագիրը տես 15-րդ կետի ներքո:

19. JS-G-011-18. Դատական գործավարություն և վիճակագրություն

Առարկայական կուրսի համառոտ նկարագիրը տես 17-րդ կետի ներքո:

20. JS-G-025-18. «Դատական համակարգ» ծրագրի և համակարգչային հմտությունների կատարելագործում

Դասընթացն անհրաժեշտ է «Դատական համակարգ» ծրագրի և Ունկնդիրների համակարգչային հմտությունների զարգացման համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- «Դատական համակարգ» ծրագրի նկարագիրը, աշխատանքի առանձնահատկությունները, համապատասխան գործիքների կիրառման հմտությունները,
- Ունկնդրի կողմից իր աշխատանքային պարտականությունների կատարման համար անհրաժեշտ համակարգչային ծրագրերի, ներառյալ «Microsoft Office»-ի համապատասխան ծրագրերի գործարկման հմտությունները:

21. JS-G-012-18. Հաշվապահական հաշվառման և գնումների իրականացման հիմնահարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է հաշվապահական հաշվառման և գնումների իրականացման ոլորտում իրավական կարգավորումներն ունկնդիրներին մատուցելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- հաշվապահական հաշվառման հիմնահարցերը (<Ծ հաշվապահական ծրագրով աշխատանք, գանձապետական փոխանցումներ, <<<Ծ>> հաշվապահական ծրագրով աշխատանք պահեստի հետ, բյուջետային հիմնարկների հաշվապահական հաշվառման էլեկտրոնային վարման առանձնահատկություններ, հարկային հաշվառման առանձնահատկություններ),
- ֆինանսական միջոցների պլանավորման հմտությունները, բյուջետային պլանավորման և գնումների իրականացման գործընթացի փուլերի նորմատիվ կարգավորումը:

22. JS-G-026-18. Բյուջետային գործընթաց, ֆինանսական միջոցների պլանավորման հմտություններ

Դասընթացը պայմանավորված է բյուջետային գործընթացների, ֆինանսական միջոցների պլանավորման իրականացման ոլորտում համապատասխան հմտություններն ու իրավական կարգավորումներն ունկնդիրներին մատուցելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է << բյուջետային համակարգը և բյուջետային գործընթացի կանոնակարգումը, բյուջետային տարվա բյուջեի կազմման, քննարկման, հաստատման և կատարման, դրանց տարեկան հաշվետվության կազմման գործընթացը:

23. JS-J-011-18. Դատական ծառայության հիմնահարցեր

Առարկայական կուրսի համառոտ նկարագիրը տես 13-րդ կետի ներքո:

24. JS-G-013-18. Արխիվային գործի հիմնահարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է արխիվային գործի ոլորտում իրավական կարգավորումներն ունկնդիրներին մատուցելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- արխիվային գործի մասին օրենսդրությունը,
- «Պետական տուրքի մասին» << օրենքի վերաբերելի կարգավորումները,
- արխիվային գործի կազմակերպումը,
- արխիվային նյութերի պահպանման ժամկետները:

25. JS-J-011-18. Դատական ծառայության հիմնահարցեր

Առարկայական կուրսի համառոտ նկարագիրը տես 13-րդ կետի ներքո:

26. JS-G-020-18. Ֆեմիդա համակարգչային ծրագիր

Դասընթացն անհրաժեշտ է դատական նիստերի համակարգչային արձանագրման հմտությունների զարգացման համար:

Դասընթացը ներառում է Ֆեմիդա համակարգչային ծրագրի նկարագիրը, աշխատանքի առանձնահատկությունները, համապատասխան գործիքների կիրառման հմտությունները:

27. JS- J-011-18. Դատական ծառայության հիմնահարցեր

Առարկայական կուրսի համառոտ նկարագիրը տես 13-րդ կետի ներքո: